

Mottagare

Tekniska nämnden

Utvärdering TSF stab otjänligt vatten december 2025 - januari 2026

Förslag till beslut

Tekniska nämnden mottar informationen.

Sammanfattning

Under hösten och vintern 2025 började abonnenter i Visbyområdet höra av sig till Region Gotland om att det kommunala dricksvattnet luktade och smakade annorlunda. När VA-avdelningen tog vattenprover i en fastighet i norra Visby upptäcktes stora mängder planktonorganismer i vattnet.

Som en försiktighetsåtgärd infördes därför en kokrekommendation för det kommunala dricksvattnet i Visbyområdet den 5 december 2025. Samtidigt gick teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen upp i stabsläge för att samordna arbetet inom förvaltningen. Under perioden med kokrekommendation genomfördes flera åtgärder.

Samhällsviktiga verksamheter inom vård, skola och omsorg fick nödvatten levererat. Två stora dricksvattentankar ställdes också ut i Visby där allmänheten kunde hämta vatten. Ett omfattande arbete genomfördes kring analys, provtagning, omfallsplanering, kommunikation och samverkan med andra myndigheter och experter. Flera större investeringsprojekt startades upp för att öka kvaliteten på dricksvattnet. När tillsynsmyndigheten bedömde att vattnet åter var säkert att använda kunde kokrekommendationen hävas den 31 januari.

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen påbörjade en utvärdering och dokumentation av händelsen, och har sammanställt detta i en rapport (återfinns som bilaga i ärendet).

Utvärderingen visade på behov av att vidare utveckla förvaltningens arbete med proaktiv resursplanering och bemanning av stabsfunktioner, utveckla samverkansytorna med den centrala krisledningen, vidare stärka arbetet med en robust struktur för dokument – och informationshantering samt att satsa på övning och utbildning för att stärka organisationen ytterligare inför kommande kriser. Lärdomarna från utvärderingen har tillämpats i arbetet med satsningen Vattensommar 2026 inom förvaltningen, som syftar till att stärka förvaltningens förmåga att hantera en möjlig vattenbrist.

Utvärderingen delas för information och lärande internt, med Livsmedelsverket och med VAKA – den nationella vattenkatastrofgruppen.

Bedömning

Barn- och genusperspektiv: Lärdomarna från staben kommer komma alla gotlänningar till gagn genom att de stärker Region Gotlands förmåga att hantera störningar i exempelvis dricksvattenproduktion.

Landsbygdsperspektiv: Händelsen som föranledde stabsorganisationen påverkade Visby med omnejd. Samtidigt är lärdomarna från händelsen sådana som stärker Region Gotlands arbete med beredskap – vilket kommer komma hela ön till gagn.

Ekonomisk konsekvensanalys: Utvärderingen fokuserar på händelsen, arbetssätt och organisation. Ekonomisk uppföljning sker i ordinarie ekonomiprocess.

Miljö- och klimatperspektiv: Vattenfrågan är en avgörande hållbarhetsfråga för Gotland. Klimatförändringar identifieras som en orsak till de kvalitetsutmaningar som drabbade Visby med omnejd och som föranledde upprättandet av staben. Att utvärdera arbetet och långsiktigt stärka dricksvattenberedskapen bidrar också till Region Gotlands klimatanpassningsarbete.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-08-25
Bilaga - Utvärdering TSF stab

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Lise Langseth
Teknik- och samhällsbyggnadsdirektör

Ylva Svangren
Ekonomichef

Skickas till

Regionstyrelsen